

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 21 december 2016*

”Begäran om förhandsavgörande — Direktiv 2003/87/EG — System för handel med utsläppsrätter för växthusgaser — Skyldighet att överlämna utsläppsrätter avseende flygningar mellan unionens medlemsstater och flertalet tredjeländer — Beslut nr 377/2013/EU — Artikel 1 — Tillfälligt undantag — Flygningar till och från flygplatser i Schweiz omfattas inte av det tillfälliga undantaget — Skillnad i behandling mellan tredjeländer — Den allmänna principen om likabehandling — Ej tillämplig”

I mål C-272/15,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Appellationsdomstolen för England och Wales (avdelningen för tvistemål och förvaltningsmål), Förenade kungariket) genom beslut av den 6 maj 2015, som inkom till domstolen den 8 juni 2015, i målet

Swiss International Air Lines AG

mot

The Secretary of State for Energy and Climate Change,

Environment Agency,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden T. von Danwitz (referent) samt domarna E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe och C. Lycourgos,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 maj 2016,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Swiss International Air Lines AG, genom J. Robinson och M. Croft, solicitors, D. Piccinin, barrister, och M. Chamberlain, QC,
- The Secretary of State for Energy and Climate Change, genom N. Cohen, barrister,

* Rättegångsspråk: engelska.

- Environment Agency, genom J. Welsh, solicitor,
  - Förenade kungarikets regering, genom M. Holt, i egenskap av ombud, biträdd av R. Palmer och J. Holmes, barristers,
  - Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av P. Grasso, avvocato dello Stato,
  - Europaparlamentet, genom J. Rodrigues, R. van de Westelaken och A. Tamás, samtliga i egenskap av ombud,
  - Europeiska unionens råd, genom M. Simm och K. Michoel, båda i egenskap av ombud,
  - Europeiska kommissionen, genom K. Mifsud-Bonnici och E. White, båda i egenskap av ombud,
- och efter att den 19 juli 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser dels giltigheten av Europaparlamentets och rådets beslut nr 377/2013/EU av den 24 april 2013 om tillfälligt undantag från direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 113, 2013, s. 1), mot bakgrund av den allmänna principen om likabehandling, dels tolkningen av artikel 340 FEUF.
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Swiss International Air Lines AG (nedan kallat Swiss International), å ena sidan, samt Secretary of State for Energy and Climate Change (minister för energi och klimatförändring, Förenade kungariket) och Environment Agency (miljömyndighet, Förenade kungariket), å andra sidan, angående giltigheten av beslut nr 377/2013 och ersättning för de utsläppsrätter för växthusgaser som Swiss International överlämnat avseende flygningar till och från Schweiz under år 2012.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 2003/87

- 3 I artikel 12.2a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 2003, s. 32), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 (EUT L 8, 2009, s. 3) (nedan kallat direktiv 2003/87), föreskrivs följande:

”De administrerande medlemsstaterna ska se till att varje luftfartygsoperatör senast den 30 april varje år överlämnar det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från luftfartygsoperatörens luftfartsverksamhet enligt bilaga I under det föregående kalenderåret, i överensstämmelse med den kontroll som utförts i enlighet med artikel 15. Medlemsstaterna ska se till att de utsläppsrätter som överlämnas i enlighet med denna punkt därefter annulleras.”

4 Artikel 16 i detta direktiv, med rubriken "Påföljder", har följande lydelse:

"1. Medlemsstaterna skall fastställa regler om påföljder för överträdelser av de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv och vidta de åtgärder som krävs för att se till att dessa regler tillämpas. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och alla senare ändringar av dem så snart som möjligt.

2. Medlemsstaterna ska se till att namnen offentliggörs på de verksamhetsutövare och luftfartygsoperatörer som bryter mot kraven på överlämnande av tillräckligt många utsläppsrätter enligt detta direktiv.

3. Medlemsstaterna ska se till att verksamhetsutövare och luftfartygsoperatörer som inte senast den 30 april varje år överlämnar tillräckligt många utsläppsrätter för att täcka utsläppen under det föregående året åläggs att betala en avgift för de överskridande utsläppen. Avgiften ska vara 100 EUR för varje ton koldioxidekvivalenter som släpps ut och som verksamhetsutövaren inte överlämnat utsläppsrätter för. Betalning av avgiften får inte befria verksamhetsutövaren från skyldigheten att överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de överskridande utsläppen, när denne ska överlämna utsläppsrätter för det följande kalenderåret.

..."

Beslut nr 377/2013

5 Skälen 4–6 och 9 i beslut nr 377/2013 har följande lydelse:

"(4) I förhandlingarna om alla unionens luftfartsavtal med tredjeländer bör man sträva efter att bevara unionens flexibilitet att kunna vidta åtgärder i miljöfrågor, inklusive åtgärder för att begränsa luftfartens klimatpåverkan.

(5) Internationella civila luftfartsorganisationen (Icao) har gjort framsteg för att vid det 38:e mötet i Icaos generalförsamling, som kommer att hållas från den 24 september till den 4 oktober 2013, kunna anta ett globalt ramverk för en utsläppsminskningsspolitik som underlättar medlemsstaternas tillämpning av marknadsbaserade styrmedel för utsläpp från internationell luftfart, och för att utveckla ett globalt marknadsbaserat styrmedel. Ett sådant ramverk skulle kunna bidra väsentligt till att minska nationella, regionala och globala koldioxidutsläpp.

(6) I syfte att underlätta dessa framsteg och ge ytterligare drivkraft till diskussionerna är det lämpligt att skjuta upp genomdrivandet av krav som uppstått före det 38:e mötet i Icaos generalförsamling och som avser flygningar till och från flygplatser i länder utanför unionen som inte är medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta), inte är besittningar och territorier i stater i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller länder som har undertecknat ett anslutningsfördrag med unionen. Inga åtgärder bör därför vidtas mot luftfartygsoperatörer avseende de krav som följer av [direktiv 2003/87] beträffande rapportering av verifierade utsläpp för kalenderåren 2010, 2011 och 2012 samt motsvarande överlämnande av utsläppsrätter för 2012 avseende flygningar till och från sådana flygplatser. Luftfartygsoperatörer som vill fortsätta att uppfylla dessa krav bör kunna göra det.

...

(9) Det undantag som föreskrivs i detta beslut bör inte påverka miljöintegriteten i, eller det övergripande målet för, unionens lagstiftning om klimatförändringar, och det bör inte heller leda till snedvridning av konkurrensen. Följaktligen, och för att hålla fast vid det övergripande målet för direktiv 2003/87/EG, som utgör en del av det regelverk som ska hjälpa unionen att uppnå sitt

oberoende åtagande att minska sina utsläpp med 20 % jämfört med 1990 års nivåer fram till 2020, bör det direktivet fortsätta att gälla för flygningar till eller från flygplatser inom medlemsstaternas territorium, till eller från flygplatser i vissa nära sammanlänkade eller associerade områden eller länder utanför unionen.”

6 I artikel 1 i beslutet föreskrivs följande:

”Genom undantag från artikel 16 i [direktiv 2003/87] ska medlemsstaterna inte vidta åtgärder mot luftfartygsoperatörer avseende de krav som fastställs i artikel 12.2a och artikel 14.3 i det direktivet avseende kalenderåren 2010, 2011 och 2012 för trafik till och från flygplatser i länder utanför unionen som inte är medlemmar i Efta, inte är EES-länders besittningar och territorier eller länder som har undertecknat ett anslutningsfördrag med unionen, om sådana luftfartygsoperatörer inte har tilldelats gratis utsläppsrätter för sådan verksamhet för 2012, eller, om de har tilldelats sådana utsläppsrätter, senast den 30:e dagen efter det att detta beslut har trätt i kraft har återlämnat ett antal utsläppsrätter för luftfart för 2012 som motsvarar andelen verifierade tonkilometer för sådan verksamhet under referensåret 2010, varefter medlemsstaterna ska annullera dem.”

7 Det framgår av artikel 6 i beslutet att detsamma skulle träda i kraft samma dag som det offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*, nämligen den 25 april 2013, och att det skulle tillämpas från och med den 24 april 2013.

Lagstiftningen i Förenade kungariket

8 Genom Greenhouse Gas Emissions Trading Scheme (Amendment) Regulations 2013 (2013 års ändring av tillämpningsförfordningarna för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser) ändrade ministern för energi och klimatförändring de nationella bestämmelserna om nämnda system, i syfte att genomföra beslut nr 377/2013.

Målet vid den nationella domstolen och tolknings- och giltighetsfrågorna

9 Swiss International är ett flygbolag som är etablerat i Schweiz.

10 Detta bolag tilldelades ett visst antal utsläppsrätter för år 2012, såväl gratis som mot ersättning. Bolaget överlämnade utsläppsrätter motsvarande utsläpp i samband med flygningar mellan EES-medlemsstaterna och Schweiz under detta år.

11 Swiss International väckte talan vid High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (Överdomstolen (England och Wales), avdelningen Queen’s Bench (avdelningen för förvaltningsmål), Förenade kungariket) genom vilken bolaget yrkade att de nationella bestämmelser som är aktuella i det nationella målet skulle ogiltigförklaras. Till stöd härför anförde bolaget att den omständigheten att flygningar till och från Schweiz genom dessa bestämmelser, som genomförde beslut nr 377/2013, uteslöts från undantaget från reglerna i direktiv 2003/87, strider mot den allmänna principen om likabehandling.

12 Swiss International yrkade likaledes ogiltigförklaring av bolagets överlämnande av utsläppsrätter för flygningar mellan medlemsstaterna i EES och Schweiz under år 2012. Bolaget yrkade alternativt ekonomisk ersättning motsvarande värdet av de utsläppsrätter som bolaget betalat för och sedan överlämnat eller någon annan form av lämplig ersättning.

13 Efter det att nämnda talan hade ogillats överklagade Swiss International avgörandet till Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Appellationsdomstolen för England och Wales (avdelningen för tvistemål och förvaltningsmål), Förenade kungariket). Parterna i det nationella målet

tog vid nämnda domstol ställning till bland annat yrkandet om ogiltigförklaring av de nationella bestämmelser som är aktuella i samma mål. Swiss International hävdade att beslut nr 377/2013 strider mot principen om likabehandling, i den del det innebär att flygningar mellan medlemsstaterna i EES och Schweiz utesluts från det undantag från bestämmelserna i direktiv 2003/87 som införts för flygningar till eller från nästan alla andra tredjeländer.

- 14 EU-domstolen har visserligen i domarna av den 22 januari 1976, *Balkan-Import-Export* (55/75, EU:C:1976:8), av den 28 oktober 1982, *Faust/kommissionen* (52/81, EU:C:1982:369) och av den 10 mars 1998, *Tyskland/rådet* (C-122/95, EU:C:1998:94) slagit fast att principen om likabehandling inte är tillämplig i alla avseenden när unionen i sina yttre förbindelser behandlar tredjeländer på olika sätt. Denna praxis är emellertid ett begränsat undantag från principen om likabehandling vilket endast avser situationer där unionen har utövat sina befogenheter på området för yttre åtgärder, bland annat vid ingående av ett internationellt avtal som motiverar att tredjeländer behandlas olika. Såvitt avser den i målet aktuella skillnaden i behandling av flygningar till eller från Schweiz finns emellertid inget sådant internationellt avtal eller någon annan unionsrättsakt som rör yttre förbindelser.
- 15 Denna skillnad i behandling motiveras inte heller av något annat skäl. Skillnaden i behandling kan exempelvis inte motiveras av den geografiska närheten mellan Schweiz och unionen. Eftersom undantaget enligt beslut nr 377/2013 endast omfattar flygningar under år 2012 före beslutets antagande, skulle den omständigheten att undantaget även tillämpades på flygningar till eller från Schweiz inte kunna snedvrída konkurrensen. Vad beträffar beslutets mål att unionens ensidiga åtagande att minska utsläppen av växthusgaser fram till år 2020 inte ska försvagas, har Swiss International understrukit att Schweiziska edsförbundet inte har deltagit i nämnda åtagande.
- 16 Ministern för energi och klimatförändring samt miljömyndigheten har bestritt dessa argument. De har hävdat att principen om likabehandling inte ska tillämpas på den skillnad i behandling som i beslut nr 377/2013 görs mellan tredjeländer för att främja de internationella förhandlingarna på Icao-nivå. Även om principen om likabehandling var tillämplig, skulle unionslagstiftaren inte heller ha överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning genom att inte utsträcka det tillfälliga undantaget enligt detta beslut till att även avse tredjeländer som är nära sammanlänkade eller associerade med unionen, såsom Schweiziska edsförbundet.
- 17 Mot denna bakgrund beslutade Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Appellationsdomstolen för England och Wales (avdelningen för tvistemål och förvaltningsmål)) att vilandeförklara målet och att ställa följande tolknings- och giltighetsfrågor till EU-domstolen:
  - ”1) Strider beslut nr 377/2013 mot den allmänna unionsrättsliga principen om likabehandling i den del det inför ett moratorium på kravet att överlämna utsläppsrätter enligt [direktiv 2003/87] avseende flygningar mellan [EES] och nästan alla stater utanför EES, men inte utsträcker moratoriet till flygningar mellan EES-stater och Schweiz?
  - 2) Om så är fallet, vilket rättsmedel måste då göras tillgängligt för en rättssökande som Swiss International, som har överlämnat utsläppsrätter avseende flygningar under år 2012 mellan EES-stater och Schweiz, för att bolaget ska försättas i samma ställning som det skulle ha varit i om flygningar mellan EES-stater och Schweiz inte hade undantagits från moratoriet? Närmare bestämt:
    - a) Ska registret rättas så att det återspeglar det lägre antal utsläppsrätter som en sådan rättssökande skulle ha varit skyldig att överlämna om flygningar till eller från Schweiz hade omfattats av moratoriet?
    - b) Om så är fallet, vilken åtgärd (om någon) ska den nationella behöriga myndigheten och/eller den nationella domstolen vidta för att säkerställa att de ytterligare överlämnade utsläppsrätterna återlämnas till en sådan rättssökande?

- c) Har en sådan rättssökande rätt att kräva ersättning från Europaparlamentet och rådet enligt artikel 340 FEUF för sådan skada som denne har åsamkats genom överlämnandet av ytterligare utsläppsrätter till följd av beslut nr 377/2013?
- d) Måste den rättssökande kunna gottgöras på något annat sätt och, om så är fallet, vilket?”

Prövning av tolknings- och giltighetsfrågorna

Den första frågan

- 18 Den hänskjutande domstolen har genom den första frågan hemställt att EU-domstolen prövar giltigheten av beslut nr 377/2013, mot bakgrund av principen om likabehandling, i den del det i artikel 1 i beslutet föreskrivna tillfälliga undantaget från kraven enligt artikel 12.2a och artikel 16 i direktiv 2003/87 – i fråga om överlämnandet av utsläppsrätter för växthusgaser avseende flygningar under år 2012 mellan unionens medlemsstater och flertalet tredjeländer – inte ska tillämpas på bland annat flygningar till och från flygplatser i Schweiz.
- 19 Det görs i artikel 1 i beslut nr 377/2013 åtskillnad mellan olika flygningar till eller från tredjeländer, en åtskillnad som uteslutande grundas på det land utanför unionen till eller från vilket dessa flygningar sker. En sådan åtskillnad innebär, såsom generaladvokaten har angett i punkt 36 i sitt förslag till avgörande, att tredjeländer behandlas olika i förhållande till varandra.
- 20 Eftersom EU-domstolen har ombetts att pröva giltigheten av beslut nr 377/2013 mot bakgrund av den i artiklarna 20 och 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna numera stadfästa principen om likabehandling, uppkommer frågan huruvida en skillnad i behandling mellan tredjeländer kan anses omfattas av denna princip.
- 21 De yttre aspekterna av unionens inre politik omfattas härvidlag av unionens befogenheter på området för yttre förbindelser (se, analogt, beträffande en åtgärd som vidtagits med avseende på den inre marknaden och den gemensamma jordbrukspolitiken, dom av den 22 januari 1976, *Balkan-Import-Export*, 55/75, EU:C:1976:8, punkt 14).
- 22 Beslut nr 377/2013 hör till de åtgärder som unionen vidtar med utövande av sina befogenheter på området för yttre förbindelser. Syftet med detta beslut är nämligen, såsom framgår av skälen 5 och 6 i beslutet, att underlätta antagandet inom Icao av ett internationellt avtal om tillämpning av marknadsbaserade styrmedel för utsläpp från internationell luftfart. Beslutet antogs dessutom på grundval av de externa befogenheter på miljöområdet som följer av artikel 192.1 FEUF, jämförd med artikel 191.1 fjärde strecksatsen FEUF.
- 23 Yttre förbindelser föranleder flera olika slags åtgärder som inte endast vidtas i förhållande till samtliga tredjeländer. Sådana åtgärder kan således också beröra ett tredjeländ eller flera tredjeländer.
- 24 Unionens institutioner och organ har stora befogenheter när politiska beslut antas på området för yttre förbindelser. Såsom Förenade kungariket, parlamentet och rådet underströk vid EU-domstolen, innefattar yttre förbindelser med nödvändighet val av politisk art. Unionen måste följaktligen kunna göra sina politiska val och, på grundval av de mål som unionen eftersträvar, göra en åtskillnad mellan tredjeländer, utan att därvid vara tvungen att behandla alla dessa länder lika. De åtgärder genom vilka unionens institutioner och organ utövar utrikespolitiska befogenheter kan således få till följd att ett tredjeländ behandlas på ett annat sätt än andra tredjeländer.

- 25 I unionsrätten föreskrivs ingen uttrycklig skyldighet för unionen att behandla samtliga tredjeländer lika. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 65 i sitt förslag till avgörande innehåller folkrätten ingen allmän princip om att tredjeländer ska behandlas lika i förhållande till varandra. En tillämpning av principen om likabehandling på tredjeländer skulle på ett ensidigt sätt begränsa unionens handlingsutrymme på internationell nivå. Unionen kan därför inte anses ha godkänt ett sådant krav när den inte heller har infört uttryckliga bestämmelser om likabehandling av tredjeländer i fördragen.
- 26 Enligt EU-domstolens fasta praxis finns det således ingen allmän princip i EUF-fördraget som förpliktar unionen att i sina yttre förbindelser behandla olika tredjeländer lika i alla avseenden, och ekonomiska aktörer kan under alla förhållanden inte med fog göra gällande att en sådan princip finns (se, bland annat, dom av den 22 januari 1976, *Balkan-Import-Export*, 55/75, EU:C:1976:8, punkt 14, dom av den 28 oktober 1982, *Faust/kommissionen*, 52/81, EU:C:1982:369, punkt 25, dom av den 10 mars 1998, *Tyskland/rådet*, C-122/95, EU:C:1998:94, punkt 56, och dom av den 10 mars 1998, *T. Port*, C-364/95 och C-365/95, EU:C:1998:95, punkt 76).
- 27 Swiss International har hävdats att denna rättspraxis endast utgör ett begränsat undantag från principen om likabehandling. Enligt bolaget avser detta undantag endast situationer där unionen har utövat sina befogenheter på området för yttre åtgärder, bland annat vid ingående av ett internationellt avtal som motiverar att tredjeländer behandlas olika jämfört med varandra. Någon sådan yttre åtgärd har emellertid inte vidtagits såvitt avser beslut nr 377/2013, som antagits för att främja ingåendet av ett internationellt avtal inom Icao, varför det måste finnas sakliga skäl för den skillnad i behandling som följer av beslutet.
- 28 Till skillnad från vad Swiss International har hävdats, finner EU-domstolen att nämnda rättspraxis inte kan tolkas så, att principen om likabehandling i princip ska iaktas i unionens förbindelser med tredjeländer.
- 29 Den rättspraxis som nämns i punkt 25 ovan innebär tvärtom att unionens institutioner och organ inte ska behöva tillämpa principen om likabehandling i förhållande till tredjeländer, för att bevara sin politiska handlingsförmåga på internationell nivå. EU-domstolen har således allmänt slagit fast att en skillnad i behandling mellan tredjeländer inte strider mot unionsrätten, varvid den också understrukt att det inte finns någon skyldighet att behandla tredjeländer lika (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 oktober 1982, *Faust/kommissionen*, 52/81, EU:C:1982:369, punkterna 25 och 27, dom av den 10 mars 1998, *Tyskland/rådet*, C-122/95, EU:C:1998:94, punkt 56, och dom av den 10 mars 1998, *T. Port*, C-364/95 och C-365/95, EU:C:1998:95, punkt 76).
- 30 Bedömningen att principen om likabehandling inte är tillämplig på unionens förbindelser med tredjeländer vinner stöd i det sätt på vilket EU-domstolen har genomfört den princip som har utvecklats i rättspraxis och som det har erinrats om i punkt 26 ovan. I domen av den 28 oktober 1982, *Faust/kommissionen* (52/81, EU:C:1982:369, punkt 26), konstaterade EU-domstolen således endast att skillnaden i behandling av viss import var en följd av skillnaden i behandling mellan tredjeländer, efter vilket den drog slutsatsen att denna skillnad i behandling inte stred mot unionsrätten. EU-domstolen fann på samma sätt att en skillnad i behandling av aktörer som saluför varor med ursprung i tredjeländer, som var en direkt följd av en skillnad i behandling mellan tredjeländer, inte stred mot den allmänna principen om likabehandling (se dom av den 10 mars 1998, *Tyskland/rådet*, C-122/95, EU:C:1998:94, punkterna 56–58, och dom av den 10 mars 1998, *T. Port*, C-364/95 och C-365/95, EU:C:1998:95, punkterna 76 och 77).
- 31 I punkt 15 i domen av den 22 januari 1976, *Balkan-Import-Export* (55/75, EU:C:1976:8), prövade EU-domstolen visserligen huruvida bulgariska och schweiziska ostar kunde jämföras med varandra. Såsom parlamentet har påpekat i sitt yttrande till domstolen, gjordes den prövningen emellertid för fullständighetens skull och den kan därmed inte påverka konstaterandet i punkt 14 i den domen att principen om likabehandling inte ska tillämpas på unionens förbindelser med tredjeländer.

- 32 Av detta följer, till skillnad från vad Swiss International har hävdad, att den rättspraxis som nämns i punkt 26 inte utgör något "undantag" från principen om likabehandling vilket ska tillämpas restriktivt.
- 33 Nämnda rättspraxis avser inte heller bara situationer som förutsätter att unionen tidigare har utövat externa befogenheter genom en yttre åtgärd, såsom ett internationellt avtal, utan avser en skillnad i behandling mellan tredjeländer. Denna skillnad i behandling omfattar även ensidiga åtgärder som unionen vidtar i syfte att främja ingåendet av ett internationellt avtal. Beslut nr 377/2013 är en sådan åtgärd.
- 34 Till skillnad från vad Swiss International har hävdad, har EU-domstolen nämligen även tillämpat nämnda rättspraxis i fall där skillnaden i behandling mellan tredjeländer inte varit en följd av ett tidigare utövande av unionens externa befogenheter, såsom vid unionens ingående av ett internationellt avtal. I det mål där EU-domstolen meddelade dom av den 28 oktober 1982, Faust/kommissionen (52/81, EU:C:1982:369), var skillnaden i behandling mellan de aktuella tredjeländerna således inte en följd av ett internationellt avtal som ingåtts av unionen, utan en följd av unionens bestämmelser, vilka innebar att utfärdandet av importlicenser för vissa varor från samtliga tredjeländer ensidigt avbröts, med undantag för tredjeländer som kunde säkerställa att exporten av dessa varor till unionen inte skulle överskrida vissa kvantiteter.
- 35 Av detta följer att den skillnad i behandling mellan tredjeländer i samband med unionens yttre förbindelser som görs i artikel 1 i beslut nr 377/2013 inte omfattas av principen om likabehandling.
- 36 Det är under dessa omständigheter inte nödvändigt, för att besvara den första frågan, att pröva huruvida det kan finnas sakliga skäl för en sådan skillnad i behandling.
- 37 Av det ovan anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Vid prövningen av beslut nr 377/2013 har det, mot bakgrund av principen om likabehandling, inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av detta beslut, i den del det i artikel 1 i beslutet föreskrivna tillfälliga undantaget från kraven enligt artikel 12.2a och artikel 16 i direktiv 2003/87 – i fråga om överlämnandet av utsläppsrätter för växthusgaser avseende flygningar under år 2012 mellan unionens medlemsstater och flertalet tredjeländer – inte ska tillämpas på bland annat flygningar till och från flygplatser i Schweiz.

Den andra frågan

- 38 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att pröva den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 39 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Vid prövningen av Europaparlamentets och rådets beslut nr 377/2013/EU av den 24 april 2013 om tillfälligt undantag från direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, har det, mot bakgrund av principen om likabehandling, inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av detta beslut, i den del det i artikel 1 i beslutet föreskrivna tillfälliga undantaget från kraven enligt artikel 12.2a och artikel 16 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för

handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 – i fråga om överlämnandet av utsläppsrätter för växthusgaser avseende flygningar under år 2012 mellan Europeiska unionens medlemsstater och flertalet tredjeländer – inte ska tillämpas på bland annat flygningar till och från flygplatser i Schweiz.

Underskrifter